

[Weikop.]

sådan højde, at varerne vil være vanskeligt afsættelige, hvis prisberegningen ikke er rimelig? At frygten for prisfald kan føre til, at erhvervene i et vist omfang ligesom før krigen vil følge prisbevægelserne, kan ikke regnes for en unormal foreteelse.

Det er givet, at erhvervene ikke kan undgå at følge nedadgående prisbevægelser, men det er, som om handelsministeren ikke regner hermed. Det er fejlagtigt at tro, at eventuelle konjunkturgevinster på grund af prisstigninger er af det onde. Konjunkturgevinster medvirker til at gøre produktion og handel modstandsdygtige til at imødegå de tab, der vil opstå i en nedgangsperiode, og derved vil på naturlig måde den udligning mellem prisfald og prisstigning finde sted, som jeg forstår det er hensigten at priskontrolrådet vil etablere ved visse kunstige indgreb overfor erhvervene.

Meget tyder på, at det, man vil, er at sætte hele prisapparatet i gang igen. Såvidt jeg ved, koster det i øjeblikket 2½ mill. kr. Man vil nu til at administrere endnu mere. Erhvervene skal i så fald endnu en gang til at arbejde på et usikkert grundlag og ofre tid og penge på at fremskaffe materiale, dokumentationer og meget mere. Priskontrolrådet skal igen beskæftige sig med, om en ting skal koste 260 kr. eller 256 kr., og eventuelt udfinde sindrige systemer med højeste-avancer og meget andet.

Men overfor alt det kan man spørge: Ja, men skal forbrugerne da ikke beskyttes mod urimelige priser? Hertil vil jeg svare, at jeg og mit parti, forsåvidt der opstår vareknaphed på nødvendige varer, selvfølgelig vil være med til at beskytte forbrugerne. Men hvor varemængden er tilstede, sådan som den højtærede handelsminister har givet udtryk for, tror jeg ikke på, at den administration af erhvervslivet, som vi havde under krigen og har lidt af endnu, vil betyde besparelser for forbrugerne.

Fornylig stod der i „Social-Demokraten“ en artikel med overskriften: „Byens slagtere vil få besøg af priskontrolrådet“. Nu skulle man jo tro, at det var, fordi slagterne tog for høje priser, at de skulle have besøg. Men det var det ikke. Tværtimod blev der sagt i artiklen, at det var, fordi slagterbutikkerne var i færd med at etablere en virkelig konkurrence. Og længere henne i artiklen stod der: „Nyt prisfald fra i morgen“. Det forekommer ret ejendommeligt — medmindre der har været en særlig grund, jeg ved det ikke —, men umiddelbart forekommer det ejendommeligt, at der skal foretages kontrol, når priserne falder, for

skal der kontrol, både når priserne falder og når priserne stiger, ja, så må man have lov til at spørge, hvornår da prismyndighederne skal holde op med at kontrollere.

Vi er klar over, at en prislov er nødvendig for at beskytte forbrugerne mod, at nogen udnytter en vareknapp situation på en urimelig måde, men vi er på den anden side meget betænkelige ved at give en bemyndigelse, hvor næsten alt beror på skøn, hvor det bliver priskontrolrådets skøn om, hvad der er rimeligt og urimeligt, der bliver afgørende, og hvor man vil lukke sluserne op for nye ordninger, som, når de først er indført, altid er svære at komme af med. Det må antagelig være tilstrækkeligt, at loven forbyder urimelige priser, og at det præciseres, hvad der forstås ved urimelige priser.

Indførelse eller genindførelse af maksimalpriser og -avancer bør kun vurderes udfra synsvinklen: strengt påkrævet, eller bør med andre ord kun kunne komme på tale, hvor forholdene nødvendiggør det, og ikke som nu, hvor priskontrolrådet blot skal skønne, om det er ønskeligt og rimeligt. Ligeledes kan det overvejes, om priskontrolrådets bekendtgørelse om avancer og priser ikke bør tidsbegrænses, for derved at tilkendegive, at de er midlertidige. Endvidere kan man jo også overveje, om de meget voldsomme straffebestemmelser, der stammer fra krigens mørke år, skal oprettholdes fuldt og helt.

Den højtærede handelsminister opfordrer erhvervenes organisationer, de enkelte virksomheders indehavere og ikke mindst handelens folk til at støtte samfundet med at søge at undgå unødvendige prisstigninger. Men hvorfor siger den højtærede handelsminister i denne forbindelse: „ikke mindst handelens“? Ligger der heri enten den mistænkeliggørelse, jeg tidligere har omtalt, eller skyldes udtalelsen, at prismyndighederne mest interesserer sig for det sidste led i omsætningen? Men dette kan formentlig ikke berettiggøre den højtærede handelsminister til særlig at pege på handelen. (*Handelsministeren* [H. C. Hansen]: Gør det da noget?). Nej, det gør ikke noget, men jeg spørger bare, hvorfor det er fremhævet, det kan den højtærede minister jo svare på. (*Handelsministeren*: Motivet?). Ja, motivet kan handelsministeren jo bagefter redegøre for.

Jeg vil iøvrigt gerne støtte den højtærede handelsministers opfordring til erhvervene, men jeg synes, at den højtærede minister skulle have fremsat sin opfordring uden samtidig at true med skærpet priskontrol, hvis